

'ราชบุรี' เมืองน่าอยู่ครบมิติ กาย จิต ปัญญา สังคม

จังหวัดราชบุรีกำลังจะได้รับคัดเลือกเป็นจังหวัดนำร่องในฐานะเมืองน่าอยู่เพื่อสร้างสุขภาวะ ครบทุกมิติทั้ง กาย จิต ปัญญา สังคม จากการคัดเลือกของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) หลังจาก โรงพยาบาลสวนผึ้งในฐานะสำนักงานประสานโครงการบูรณาการสร้างสุขภาวะ จ.ราชบุรี ได้รับการอนุมัติทุนจากกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เพื่อหาแนวทางและรูปแบบของการสร้างเสริมสุขภาพโดยภาคีเครือข่ายในจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นกลไกการขับเคลื่อนการสร้างสังคมสุขภาวะให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมโดยใช้วิธีค้นหาวรรณภาคีเครือข่ายสุขภาวะ ทั้ง

ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนได้ไม่น้อยกว่า 119 ภาคีในปีแรก และมีเครือข่ายเพิ่มขึ้นเป็น 182 ภาคีในปีต่อมา

จนก่อเกิดแผนที่ยุทธศาสตร์ของ จ.ราชบุรี เกิดประเด็นหลักในการดำเนินงานด้านสุขภาวะ จ.ราชบุรี ใน 3 ประเด็น ได้แก่ 1. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 2. การปรับเปลี่ยนบทบาทเยาวชนด้านการสร้างสุขภาวะ จ.ราชบุรี 3. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม จ.ราชบุรี โดยมีการแบ่งแยกออกเป็น 4 โซน อาทิ โซนที่ 1 เขตอ.เมือง อ.วัดเพลง อาทิ บ้านรางไม้แดง ต.เจดีย์หัก เน้นเกษตรอินทรีย์ นำผลผลิตที่ปลอดภัยมาแปรรูป โซนที่ 2 เขตอ.สวนผึ้ง อ.บ้านคา อ.จอมบึง เน้นการทำงานด้านการลด ละเลิก ยาเสพติด อบายมุข และการรักษาป่าพื้นที่ต้นน้ำ มีจุดเด่นคือใช้เยาวชนเป็นตัวขับเคลื่อน จำนวน 80 คนในเขตพื้นที่ (ต.บ้านคา ต.บ้านบึง และต.หนองพินิจันท์) กระตุ้นให้ครอบครัวและชุมชนตระหนักถึงภัยจากยาเสพติด อบายมุข

เกรียงไกร ชีวขำ ผู้นำ กลุ่มเยาวชนต้นกล้ารักน้ำบ้านโป่งกระเทียม ต.บ้านบึง อ.บ้านคา บอกเล่าถึงการทำงานกิจกรรมในพื้นที่ ว่าในชุมชนหมู่ 1 ของ ต.บ้านบึง ชาวบ้านส่วนใหญ่มี

เชื้อสายกะเหรี่ยง มีประชากร 180 ครัวเรือน เมื่อมีกระแสทุนเข้ามาที่ดินทำเกษตรเปลี่ยนหมดไปเพราะการขายที่ดินให้ขายทุน ชาวบ้านต้องออกไปรับจ้างทำงานก่อสร้าง ทำให้สับสนประจวบ ความสัมพันธ์ในครอบครัวพ่อแม่ลูกน้อยลง เด็ก ๆ ขาดการเรียนรู้ จึงสร้างสรรคให้กลุ่มเด็กในชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน อาทิ กิจกรรมเข้าป่าสวนผึ้งไปปลูกป่า สอนให้เด็ก ๆ เรียนรู้เมล็ดพันธุ์ท้องถิ่น เพาะต้นกล้า เพื่อนำไปปลูกป่าในปีต่อไป แม้กระทั่งทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน

ที่พ่อแม่ไม่มีเวลาที่จะสอนให้ลูกเนื่องจากต้องออกไปทำงานนอกบ้าน อาทิ ทำอาหาร ซักผ้า ปลูกผัก เป็นต้น เหล่านี้เป็นการสร้างสรรคกิจกรรมให้กลุ่มเยาวชน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ในวัยเด็ก เป็นการป้องกันเด็กติดเกม ท้องก่อนในวัยอันควร

นอกจากนี้ จัดกิจกรรมตลาดบ้านทุกวันพุธให้เป็นวันหยุดทำงานทั้งหมู่บ้านเริ่มมาตั้งแต่เดือน ต.ค.ในปีที่ผ่านมา เปิดให้แต่ละบ้านที่มีพืชผักพื้นบ้าน ผลไม้ ข้าว มาขายหน้าบ้าน ซึ่งส่วนมากเด็กจะนำสินค้าออกมาขายด้วย มีความตั้งใจให้คนในชุมชนได้บริโภคพืชผักที่ปลอดภัยและมีราคาถูก เพราะปกติจะซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากตลาดนัดนอกหมู่บ้าน ส่วนด้านวัฒนธรรมนั้นได้เกิดกลุ่มฟื้นฟูภูมิปัญญาทำเครื่องประดับเงินโบราณของชาวกระเหรี่ยง

ปรางทิพย์ เก้งเบ๊ญ เยาวชนเชื้อสายกระเหรี่ยงบ้านบึง เป็นแกนนำสำคัญที่สนใจเรื่องการเก็บเมล็ดพันธุ์พืชผักพื้นเมืองของชาวกระเหรี่ยง โดย

ได้รวบรวมพันธุ์น้ำเต้า ดาวเรืองดอกใหญ่ ข้าว ส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชผักในไร่ข้าวอันเป็นวิถีเดิมของชาวกระเหรี่ยง อาทิ การปลูกดาวเรืองในไร่ข้าวเพื่อใช้ป้องกันแมลงศัตรูพืช

สมพร ไข่มายาง ประธานอนุกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนการบูรณาการ กล่าวว่าการทำงานพยายามใช้ชุมชนฐานล่างขยายสู่จังหวัดเพื่อที่จะได้ทำให้การทำงานเป็นระบบในระดับจังหวัดมากขึ้น แต่ในช่วงหลังบอร์ดยของสสส.คิดว่าสสส.ได้

ทำหน้าที่สร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ถอดบทเรียนมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ทำมาแล้วจำนวนมากในเวลา 10 กว่าปี ถึงเวลาแล้วที่จะต้องทำงานในเชิงพื้นที่มากขึ้นเพราะเป้าหมายของสสส.มุ่งให้สังคมไทยมีความสุข หลังจากเริ่มงานในเชิงพื้นที่มากกว่า 2 ปีเศษ เรียกว่าจังหวัดบูรณาการต้องการให้เห็นจังหวัดที่

สสส.รับผิดชอบซึ่งขณะนี้มี 22 จังหวัดทำงานเชิงบูรณาการ สำนักงานต่าง ๆ ในจังหวัดนั้น ๆ ควรที่จะมาบูรณาการร่วมมือกันเพื่อกำหนดทิศทางไปสู่เป้าหมาย

"ยอมรับว่าเริ่มมา 2 ปี ณ วันนี้ยังไม่ไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการ ยังมีลักษณะการแยกการทำงาน กำลังอยู่ในช่วงของการหารูปแบบการทำงานเชิงบูรณาการของสสส.โดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง วันนี้ จ.ราชบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่ทางสำนักงานหนึ่ง ได้ขับเคลื่อนเรื่องจังหวัดบูรณาการมาระดับหนึ่ง เห็นชัดเจนว่าจังหวัดราชบุรีมีหลักคิดในการทำงานเชิงบูรณาการที่จะดึงทุกคนร่วมกันทำงาน มีการระดมสมองจากทุกภาคส่วนเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีคณะทำงานที่ชัดเจน มีการขับเคลื่อนลงไปถึงพื้นที่ เพราะฉะนั้นราชบุรีน่าจะมีแนวโน้มที่จะเป็นจังหวัดนำร่องในปี 2556 เพราะต้องสร้างจังหวัดบูรณาการนำร่องอย่างน้อย 3 จังหวัด" ประธานอนุกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนการบูรณาการ บอกเล่าถึงรูปแบบการทำงาน

ราชบุรีเป็นเมืองที่มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวเมืองอุตสาหกรรม มีประเพณีวัฒนธรรม หากชุมชนเข้มแข็งจะเป็นแกนหลักสำคัญทำให้เมืองน่าอยู่อย่างมีสุขภาวะ